

TARİH: 13. 10.1982 Çarşamba

"TKP'nin SESİ": GÜNLÜK YAYININ PROGRAMI

Haberler:

Yazan: N./Al. Spikerler: D./N./Ö

1. TKP MK genel sekreteri Bilen yoldaş, Bolivya KP MK'ne bir ~~baş~~
~~xxx~~mesaj gönderdi
2. Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye'deki
3. cuntanın hazırladığı Anayasa tasarısını eleştirdi
4. CIA'nin, "Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü" adındaki kurumunun
5. genel ~~k~~ müdürü M. Fairbank Türkiye'ye geldi
6. Deniz Kuvvetleri komutanı oramiral N.Tümer, İngiltere'ye gitti
7. NATO G.Kuvvetleri Başkomutanı Amerikalı amiral Vilyam Krov,
8. İsveç'in yüksek tirajlı gazetesi "Dagens Niyter"de yayınlanan bir
9. demecinde, NATO merkezinin Türkiye'ye taşınması gerektiğini söyledi
10. B.Ecevit beraat etti.
11. Erbakan ve 33 MSP'linin davasına devam edildi
12. Bolivya'daki gelişmeler üzerine kısa yorum: /Al./ Öm.
13. Polonyada durum
14. kısa haberler
- 15.

Y O R U M:

Yazan: Öm. Spiker: Öm.

Başlığı: Yitirilecek zaman yoktur

Konusu: TKP MK bildirisi

Y A Z I L A R :

Yazan: Tah. Spiker: Öm.

1. Başlığı: Tutarlı enternasyonalist
konusu: Bilen yoldaşın 80. doğum günü
2. Başlığı: Sorular...Yanıtlar programımızı: Programı hazırlayan:
konusu: Seher Taner ve Güner Kuru /Ly. ve Çiğd.)
3. Başlığı:
konusu:

"Öte yandan, TKP'nin genç sekreteri Bilen yoldaş (Bolivya demokrasi güçlerinin uzun yıllar süren çetin, kanlı, özveri dolu savaşları sonucunda kazandıkları büyük başarıya selamları bir mesaj gönderdi. Bu da şöyle diyor:

BOLIVYA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ'NE

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, ülkemiz komünistleri ve halkımız adına Sizi selamlarız. Bolivya demokrasi güçlerinin Demokratik Halk Birliği öncülüğünde uzun yıllar süren çetin, kanlı, özverili savaşları sonucunda kazandıkları büyük başarıyı candan kutlarız.

Bolivya'da askersel diktatörlüğün tüm baskılarına, zorbalıklarına, işkencelerine, korkutmacalarına ve provokasyonlarına karşın, geniş halk yığınlarının aktif savaşını sonucu demokrasi yolunda Anayasal düzenin kurulması, yalnızca ülkemiz için bir kazanım değildir. Erkin, Demokratik Halk Birliği'ne ele alınması, 1980'de halkın oyuyla seçilmiş parlamentonun yeniden göreve başlaması, ülkemiz sınırlarını aşan bir gelişmedir. Bolivya'da tüm demokrasi güçlerinin tek cephede birleşmeleri, yiğit savaşları, bugün gerici askersel diktatörlük koğulları altında savaşın veren Türkiye işçi sınıfı için, ülkemiz demokrasi güçleri için barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık savaşımında büyük bir güç ve esin kaynağıdır.

Değerli yoldaşlar,

Bolivya halkının demokrasi, ulusal egemenlik ve toplumsal ilerleme yolunda verdiği savaşın bu yeni aşamasında, Sizlere, yeni ve büyük başarılar dileriz.

12 Ekim 1982

Komünist selamlarımızla

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi

Genel Sekreteri

İ. Bilen

P. --- Merkezi Brüksel'de bulunan Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye'deki cuntanın hazırladığı Anayasa tasarsını eleştirdi. Konfederasyon'un bu konudaki görüşü ve askersel diktatörlüğün iki yıllık uygulamalarının değerdendirmesi Uluslararası Hür İşçi Sendikalarının aylık yayın organında yer aldı. Bu uluslararası sendikal kuruluşun aylık dergisinde yer alan inceleme yazısında, Türkiye'deki çalışan insanların satınalma güçlerinin son iki yıl içinde büyük ölçülerde azaldığı vurgulanıyor ve bazı somut veriler aktarılıyor. Yazıda, hazırlanan yeni Anayasa tasarsına Türkiyede çok geniş bir tepki oluştuğuna dikkat çekiliyor. Türk-İş, diğer ülkelerdeki sendikalar ve uluslararası sendikal kuruluşlardan sert eleştiriler yönetildiği belirtiliyor. Bu eleştirilerin Türkiye ve Avrupa basınına geniş ölçüde yansıtıldığı ifade ediliyor.

Türkiye'deki gelişmeleri izlemek, bu arada tutuklu sendikacılarla görüşmelerde bulunmak üzere Türkiye'ye bu aylarda gözlemci heyetlerin gönderileceğinin de belirtildiği Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun açıklamasında daha sonra şöyle deniyor:

--"Yeni Anayasa tasarısı, devleti kendi vatandaşlarına karşı koruyacak şekilde hazırlanmıştır. Oysa, vatandaşların haklarının devlet tarafından olası ihlaline karşı korunması gerekmektedir. Taslakta sendikal haklar, temel hak ve özgürlükler büyük ölçüde kısıtlanmış bulunmaktadır. Basın, düşünce özgürlüğü, örgütlenme hakları ve dernek kurma özgürlükleriyle ilgili garantiler bu Anayasa tasarısında görülmüyor. Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye'nin tüm demokratik hakları ve özgürlükleri

sağlayan bir Anayasa'ya kavuşmasını istemektedir..."

2. ---- Amerikan casusluk örgütü CIA'nin Latin Amerika ve Asya ülkelerindeki sendikal hareketleri denetim altında tutmak için oluşturduğu "Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü" adındaki kurumun genel direktörü ~~www~~ Morris Fairbank Türkiye'ye geldi. Türk-İş yöneticileri tarafından karşılanan ve Danışma Meclisi'nin bir kısım üyeleriyle tanıştırılan "Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü'nün genel müdürü, sendikal alandaki çalışmaları ve gelişmeleri izlemek için Türkiye'ye geldiğini söyleyerek, kurumun Türkiye'yi daima dost olarak gördüğünü ileri sürdü. "Bizim sizlere olan düşüncelerimizde ve değerlendirmelerimizde değişiklik olmamıştır" dedi.

CIA'nin güdümündeki "Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü"nün genel direktörü bu arada ^{Asya ve Latinamerika ülkeleri arasında} sendikacılığın en çok gelişmiş olduğu ülkenin Türkiye olduğunu ileri sürer^{di}.

Kısa Yorum BR.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Cunta üyesi ve Deniz Kuvvetleri komutanı oramiral Nejat Tümer, Merkezi Londra'da bulunan "NATO Doğu Atlantik Bölgesi" karargahı komutanı Amerikalı oramiral Heyz'in daveti üzere Çarşamba günü İngiltereye gitti. Londra'daki NATO karargahında üç gün kalacağı öğrenilen Tümer'in bu ziyaretinin amacı konusunda açıklama yapılmadı. Amerikalı NATO generali ise, NATO üyesi ülkelerin kuvvet komutanlarını zaman zaman Londra'daki ~~karargah~~ karargâhına çağırarak ikili görüşmeler yaptığını, Tümer'le de "özel bir görüşme" yapacağını açıklamakla yetindi.

Cunta üyesi oramiral Tümer'in, 12 Eylülcü Anayasa tasarısının halkoyuna sunulmasından önce, aniden Londra'daki NATO karargahını ziyaret etmesi dikkati çekti.

P. ---NATO Güney Kuvvetleri başkomutanı Amerikalı Amiral Vilyam Krov'ın, İsveç'in yüksek tirajlı gazetesi "Dagens Nyheter"de yayınlanan bir demecinde ~~göre~~ ^{gözetisini söyledi.}, NATO merkezinin Türkiye'ye taşınması ~~plan~~ ^{lanıyor}. Eylül ayı içinde İtalya'nın Napoli kentinde Türkiye ile ilgili olarak Amerikalı amiral Krov'la yapılan bu röportajı 11 Ekim günlü "Milliyet" gazetesi özet olarak aktarıyor.

Sovyetler Birliğiyle çıkacak bir savaştan söz eden NATO Güney Kuvvetleri başkomutanı Vilyam Krov şöyle diyor:

--"Birleşik Amerika, böyle bir savaşta Türkiye'ye asker ve silah göndermek yerine, şimdiden NATO'nun merkezini Türkiye'ye taşıyarak askerlerini burada üslendirmelidir. Türkiye, Basra Körfezi'ne en yakın NATO ülkesidir, bu sebeple Körfezi koruma görevi de Türkiye'ye düşmektedir..."

--- Cumhuriyet Halk Partisi eski genel başkanı Bülent Ecevit, Salı günü yapılan duruşmada, beraat etti. Bir Norveç gazetesinde çıkan haberle ilgili olarak, cuntanın yasak kararlarına aykırı hareket ettiği savıyla hakkında ^{dava} açılan Ecevit'in Ankara Sıkıyönetim mahkemesindeki duruşmasında bazı yeni belgeler okundu. Belgelerin biri, Norveç gazetesinin Danimarkalı muhabirinin bir mahkemede alınan yazılı ifadesiydi. Bu belgede Ecevit'ten demeç alınmadığı vurgulanıyor. Bu ve ~~diğer~~ diğer belgelerin okunmasından sonra görüşü sorulan askeri savcı da Ecevit'in beraatını istedi. Bunun üzerine mahkeme heyeti Ecevit'in beraatine karar verdi.

Ancak Ecevit'in aynı dava nedeniyle daha önce 54 gün tutuklu olarak cezaevinde tutulmuştu. Ecevit'in avukatları, mahkemenin aldığı karar üzerine infaz savcılığına bir dilekçeyle başvurarak

Ecevit'in önceden cezaevinde geçirdiği bu 54 günlük sürenin, şimdi-ki cezasından düşürülmesini istediler. Halen Ankara kapalı cezaevinde yatmakta olan CHP eski genel başkanı Ecevit'in salıverilmesi, avukatların bu istemi üzerine alınacak karara bağlı olduğu belirtiliyor.

--- Öte yandan Milli Selamet Partisi genel başkanı Necmettin Erbakan ve 33 MSP'li hakkında açılmış bulunan davaya da Ankara Sıkıyö-
tim mahkemesinde devam edildi. Duruşmada MSP'nin savunma avukatları
dava dosyasına eklenen bazı yeni belgeleri inceleyemediklerini bil-
direrek, savunmayı hazırlamak için ikinci kez süre istediler. Bu
istem son kez kabul edildi ve duruşma 9 ^{nci} asım gününe ertelendi.

-----Bolivya Devlet Başkanı Suazo,yaptığı bir açıklamada,ülkenin toplumsal yaşamını demokratikleştirme yönünde yoğun çabalar harcama çağını,yeni kurulan hükümetin,ülke ekonomisinin canlandırılması,halkın yaşamının iyileştirilmesi için elden geleni yapacağını bildirdi.

(~~Bizim Radyo için~~) Sayın dinleyenler,şimdi bu Latin Amerika ülkesindeki durum ve gelişmeler üstüne kısa bir yorum sunuyoruz:

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kısa yorum:

13.10.82.Ali.

Bolivya'daki
gelişmeler

Değerli dinleyenler! Bolivya'da, 1978'de ülkenin halkçı demokrasi güçlerinin tek cephede birleşip Demokratik Halk Birliğini kurmasıyla başlayan, politik-toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesi süreci, çok güç aşamalardan geçti. Bu ülkede, son dört yılda, üç genel seçim yapıldı, beş kez gerici askersel darbe oldu. Ve bu süreç, Suazonun yönetimindeki Demokratik Halk Birliğinin işbaşına gelmesiyle, pekişme yönünde çok önemli bir adım attı, yepyeni bir aşamaya yükseldi. Bolivya Komünist Partisinin de içinde bulunduğu DHB cephesi, daha 1978'de ardından, 1979 ve 1980'de yapılan parlamento seçimlerini kazanmış, Silez Suazo her defasında cumhurbaşkanı seçilmişti. Ancak gerici, Ame

rikancı generallerin darbeleri, onların yasal görevlerine başlamasını engellemiştir. DHB, Bolivyanın ilerici, demokratik, ulusal bağımsızlık yanlısı en geniş güçleri ^{bu} çatısı altında birleştirerek, çok kısa bir zamanda, ülkenin en saygın, halk arasında en geniş destek gören örgütü durumuna geldi. Demokrasi ve sosyal adalet ülkülerinin gerçekleştirilmesinde ^{ardıcıl} ^{sonucunda} mesisi uğrındaki/savaşımı, emperyalizmin desteğindeki gerici generallerin kanlı darbeleriyle, ~~konk~~ terör ve baskılarına karşın sol güçler cephesinin işbaşına gelmesi, bu ülkülerin yaşama geçirilmesi önündeki en büyük engeli kaldırmıştır. Ancak, kuşkusuz ki, bu hiç te kolay olmayacaktır. Sağcı, Amerikancı generallerin dikta rejimlerinin, özellikle 1980'de erke el koyan general Garsiya Meza rejiminin uyguladığı azgın soygun politikası, ülke ekonomisini yıkıma sürükledi. Bunda, kapıların emperyalist sermayeye ardına kadar açılması, en uğur-

suz rolü oynadı. Halkın hızla artan öfkesi, DHB üyesi örgütlerin, bu arada komünistlerin tüm terör koşullarına karşı özverili savaşımları, cuntanın başı general Vildezoyu, erki sivil yönetime devretmeye zorladı. Eylül ayı başlarında tüm ülkeyi saran direnişler, barikatlarda işçilerin ve gençlerin cunta birliklerine karşı yiğitçe savaşımları ve kanlı saldırılar karşısında milyonlarca emekçinin genel grevi, bunda son ve çözümleyici etken oldu. Komünistlerin işçi yataklarında, proletarya arasındaki başarılı çalışmalarını bugün burjuva propagandası da kabul etmek zorunda kalıyor. Hiç kuşku yok ki, Bolivya'da demokrasi güçlerinin tek cephede birleşerek sağladığı bu başarı bugün askersel diktatörlük koşulları altında savaşın veren tüm halkların, bütün ilerici güçlerin de bir başarısıdır. ~~Ama unutmamak gerekir ki, DHB hükümetinin omuzlarında, büyük, ağır bir yük vardır. Dikta re-~~

şimlerinin bıraktığı ağır miras vardır. Bolivya'da enflasyon son aylarda % 150-%200 arasında. Toplumsal üretimde yıl sonuna kadar, geçen yıla oranla % 15'lik bir gerileme bekleniyor. Ama buna karşın Bolivya halkının sağladığı başarı, onun geleceğini karanlıklardan kurtarma kararlılığını açıkça gösterdi. Birleşik halk güçlerinin, özgürlüğü için savaşında kararlı halkın önünde hiçbir güç ayakta kalamaz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

-----Resmi bir gezi için Moskovada bulunan Etiyopya devlet başkanı Mengistu Hayle ~~Marx~~ Mariam ile SBKP Genel sekreteri Brejnev arasında görüşmeler devam ~~et~~ ediyor. Salı günkü görüşmeler sonucunda, SBKP ile Etiyopya Emekçi Partisini Örgütlenme Komisyonu arasında, Brejnev ile Hayle Mariamın imzalarını taşıyan bir anlaşma imzalandı. Anlaşma iki örgüt arasında işbirliğini öngörüyor.

Anlaşma imzalanmadan önce, SBKP MK, Yüksek Sovyet Prezidyumu ve Sovyet hükümeti, Etiyopya devlet başkanı onuruna bir yemek verdi. ~~Yemek~~ Yemekte Brejnev ile Hayle Mariam birer konuşma yaptılar. Brejnev, Sovyet yönetimi ve halkının Etiyopya halkının yeni toplumu kurma yönündeki özverili çalışmalarını büyük bir memnunlukla izlediğini ve bu çabaları bundan böyle de desteklemeye kararlı olduğunu bildirdi. Hayle Mariam ise, S. Birliğine, gösterdiği yardımdan ötürü teşekkür etti.

----- Suriye devlet başkanının ve hükümetinin çağrılısı olarak
 Şama giden Alman Demokratik Cumhuriyeti devlet başkanı Erih Honeker
 ile Suriye devlet başkanı Hafız Esad arasındaki görüşmeler sürüyor.
 Honeker ile Esad, salı ve çarşamba günü görüşmelerinde, iki ülke ara-
 sındaki ~~giriş~~ ilişkilerin geliştirilmesi olanaklarının yanı sıra, kimi
 uluslararası sorunlar, bu arada Yakın-Doğudaki durum üzerinde de
 özellikle Amerikan emperyalizminin durdular. Taraflar, Emperyalizmin, ~~özellikle Birleşik Amerika yönetimi~~
~~XXXX~~ bölgedeki saldırı ve gerginlik politikasını kınadılar, İsrail'in
 Lübnandan derhal geri çekilmesini istediler. Esadla Honeker,
 Arap ülkelerinin saldırgan İsraille ve onu destekleyen güçlere karşı
 birlik içinde ortak eylem göstermeleri zorunluğunu vurguladılar.
 ADC ve Suriye devlet başkanları, Arap tepe toplantısında kabul edilen
 Fes önerisini, çözüm yolunda sağlam bir temel olabileceğini belirt-
 tiler ve S. Birliğin 6. maddelik politik çözüm planını desteklediler

-----Polonya Halk Cumhuriyeti hükümet sözcüsü Urban, Varşovada düzenlenen basın toplantısında, Gdansk kentindeki Lenin tersanesinde yasaklı bulunan Solidarność adlı sözüme sendikal örgütün illegal ~~za~~ eylemlerini sürdüren ~~x~~ karşı-devrim güçlerinde, grev ve gösteriler tertiplediklerini bildirdi. Urban, bu güçlerin Gdinya ve Sopot kentlerinde de böylesi provokasyonlar düzenlemeyi denediklerini, ancak güvenlik kuvvetlerinin aldığı önlemlerle, bunların önlendiğini söyledi. Polonya hükümet sözcüsü ayrıca, Gdansk'taki sözüme, direnişlere tersane işçilerinin ancak % 10 kadarının katıldığını, güvenlik kuvvetlerinin olayları kışkırtanlardan ~~10~~ 50 kişinin tutuklandığını açıkladı.

-----Polonya İçişleri Bakanlığı,tutuklu bulunan 308 kişinin serbest bırakıldığını açıkladı.Bakanlığın bildirdiği üzere,yıl sonuna kadar daha birçok tutuklu ~~xxxx~~ serbest ~~serbest~~ bırakılacak ve olağanüstü durumun getirdiği kimi kısıtlamalar da kaldırılacaktır.

---- Öte yandan,Polonya parlamentosunda onaylanan yeni sendikalar yasesı temelinde,bir çok işletmelerde girişim gruplarının oluştuğu bildiriliyor.Bu gruplardan çoğunun,işletme yanında sendika kurma çalışmalarını yönetecek özel komiteler seçtiği haber veriliyor.

----- Stratejik nükleer silahların sınırlandırılması ve azaltılması konusunda Birleşik Amerikayla Sovyetler Birliği arasında Cenevrede yapılan görüşmelerde yeni bir oturum yapıldı. Oturumda taraflar konumlarını ayrıntılı biçimde karşılıklı açıklamayı sürdürdüler. Birleşik Amerika delegasyonu, tek yanlı üstünlük sağlamaya yönelik tutumunda bu oturumda da diretti. Bu öneri, stratejik silahlar arasından, özellikle kadara konumlandırılmış füzelere ağırlık veriyor, havada ve denizlerdeki füzelere hemen hemen dokunmuyor. Oysa bilindiği gibi, Sovyetler Birliğinin tüm stratejik gücünün % 80 kadarı karada konumlandırılmış füzelerdir. ABD'nin ise ancak % 20 kadarı.

-----Mısır hükümeti, Vaşington yönetiminden, Kasım ayında, Mısır top-
raklarında yapılması öngörülen ortak manevraların ertelenmesini istedi, Kahirede çıkan "Al Mussavar" dergisinin bildirdiği üzere Mısır Savunma Bakanlığı, Birleşik Amerika yönetimine gönderdiği mesajda, bugünkü aşamada Mısırdaki ortak manevra yapılmasının uygun olmayacağını belirtti ve Birleşik Amerikanın önce İsrailin Lübnandan tamamiyle çekilmesi sorunu üzerinde yoğunlaşması, Yakın-Doğuda, Filistin halkının yazgısını özgürce belirleme hakkını da içerecek geniş kapsamlı bir çözüm için elverişli koşullar yaratma çalışmalarına yönelmesi gerektiğini bildirdi.

----- Japonya başbakanı Suzuki Liberal Demokratik Parti başkanlığından istifa etti ve başbakanlık görevinden de ayrılacağını açıkladı. Suzuki, partisinin önümüzdeki günlerde yapılacak olan Kongresinde başkanlığa adaylığını koymayacağını bildirdi. Ajanslar, istifanın başlıca nedeninin, hükümetin uyguladığı ekonomik ve sosyal politikaya karşı tepkilerin son dönemde son derece sertleşmesini, bu tepkilerin Liberal Demokratik Parti içinde de geniş ölçüler almış olmasını gösteriyor. Özellikle bütçedeki büyük açık ve son birkaç ay içinde işsizliğin önemli ölçüde artmasının da, bunda rol oynadığı kaydediliyor.

YİTİRİLECEK ZAMAN YOKTUR

Amerikanın ve NATO'nun ülkemizde çok yönlü çıkartmalarının sür-
düğü bir ortamda cunta, demokratik hakları kökünden kaldıran bir ana-
yasa için referanduma gidiyor. TKP Merkez Komitesi 12 Eylül günlü
bildirisinde bu "yasa" barış yasası değildir. Bu "yasa" ülkemizi Ame-
rikan emperyalizminin saldırganlık politikasına, gerginliği arttırma-
nın, Reginlerin "haçlılar" seferine, onların bir nükleer savaşta insan-
lığı barbarca yoketme girişimlerine daha sıkı bağlamak yasasıdır"
dedi. Bu sözler tehlikeleri açığa ~~xxxxxxx~~ vurma ve halkımızı uyarma
açısından olduğu kadar, referanduma ^{kadar} ~~sz~~ kalan bu ^{kısa} süre içinde yapılması
gerekten ivedi görevlere de ışık tutuyor. "egin yönetimi "Sovyet teh-
likesi" yalanının ardına gizlenerek ülkemizi Orta Doğu'da gizli
paktlara sürüklemeye, arap ülkeleri ^{ne komünalimiz, karısı} için bir sığrama tahtası durumun

getirme hazırlıkları içindedir. Bu sinsi planlar Ankarada yapılan Türk-Amerikan ortak savunma gurubu toplantısında ^{da} ele alındı. TKP MK'nin bildirisinde vurgulandığı gibi, Vaşington Türkiyeye sürekli bir stratejik işbirliği dayatıyor. Bu stratejik işbirliğinden ne kastediliyor. Onu da NATO güney kuvvetleri başkomutanı Amerikalı amiral Krov'un ağzından dinleyelim: "ABD NATO merkezini ~~burada~~ Türkiyeye taşıyarak askerlerini burada üslendirmelidir. Türkiye Basra Körfezine en yakın NATO üyesidir. Bu sebeple körfezi koruma görevi de Türkiyeye düşmektedir" diyor, Amerikalı amiral Krov. Yani Türkiye "stratejik işbirliği" anlaşmasıyla İsrail gibi Orta Doğu'da ^{Zorbalıklarla} Pentagonun çıkarlarını savunan bir maşa yapılacak. Anayasaya hayır diyen demokrasi güçlerini, ilerici yazarları hapse lere atan cunta, ülkemiz üzerinde yapılan bu pazarlıklardan kendisine daha büyük pay koparmak için halkımızın ve ülkemizin geleceği.

ni cehenneme atıyor. Yeniden borç ve silah alma uğruna Regin yönetiminin tüm dayatmalarına ülke kapılarını daha da açıyor. Bu halk düşmanı politikasını gizlemek için "Sovyet tehlikesi" yalanını ön plana çıkarıyor.

D.D. karagün dostumuz Sovyetler Birliğinden Türkiye'ye yönelik bir tehlike var mıdır? 60 yıllık cumhuriyet tarihimiz "Sovyet tehlikesi" yalanına defalarca çürümüştür. Son yıllarda Sovyetler Birliğinin bölgeye yönelik yapıcı barış önerileri bunun en taze kanıtıdır. Moskova'nın izlediği ardıcıl barış politikası kuşkusuz halkımızın da yararına dır. Ne ki, Bugün bu gerçeği gören ve "Sovyet tehlikesi" yalanlarına karşı sesini yükseltenlerin sayısı giderek artıyor. Eski savunma bakanlarından CHP'li Hasan Esat Işık, CIA ajanlarının katıldığı SİSAV toplantısında körüklenen anti-sovyetizme karşı çıkarak "ermeniler ^{fevriyetin aktarmadıkları} ~~olayından~~ unsurun batılı olduğu da muhakkaktır" diyor.

Milliyet gazetesi yazarı profesör Mümtaz Soysalın haklı olarak vurguladığı gibi, Amerikan emperyalizmi, CIA ajanlarıyla sıkı-fıkı ilişkiler içinde olan gericilik güçleri anti-sovyetizmi körükleyerek Türkiye ile komşusu Sovyetler Birliği arasında gerginlik yaratmak, iyi komşuluk ilişkilerini bir daha kolay-kolay onarılamıyacak biçimde bozmak istiyorlar. ~~Regin~~ yönetiminin Türkiyeye Körfez bölgesine çevik kuvvetler aktarma doğrultusunda jandarma görevini yüklemek ~~me girişimleri~~ me girişimleri, işte bu temele dayandırılıyor. Amerikanın ülkemiz üzerindeki bu tehlikeli oyunları, Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında gerginlik yaratma planları bölge ~~xxxx~~ ve ülke barışı açısından son derece tehlikelidir.

Amerikan baskı ve dayatmalarının, çıkarma ve indirmelerinin yoğunlaştığı bugünlerde ülkemizin önünde iki yol vardır. Ya sosyalist ülkelerle, arap devletleriyle iyi komşuluk, dostluk ve işbirliği kurarak bölgede bir barış ögesi olacak, ya da ABD emperya-

nin
 lizminin serüven~~ci~~ planları doğrultusunda bölge~~de~~ jandarması,
 gerginlik ve çatışma unsuru olacaktır. Halkımız ulusal güvenliğini-
 zin ABD emperyalizminin ~~ni~~ serüven~~ci~~ planlarına araç olmakla
 sağlanamayacağını iyi biliyor. Bu istemleri dile getiren profesör
 Mümtaz Sosyal "Orta Doğunun güvenliği bakımından en sağlam güvence
 ekonomisi sağlıklı, insanları özgür, ilişkileri barışçı, komşuları
 kavgasız bir Türkiyedir" diyor. Mümtaz Sosyal burada çok önemli
 bir gerçeğe değiniyor. Gerçekten de diktatörlükten, NATO ve ABD
 köleliğinden kurtulamayan bir Türkiye barış içinde adaletli, özgür,
 genlikli bir gelecek kazanamaz. Bunun için tem ulusal demokratik güçlerin birliği
 birlikte savaş yürütmek gerek. Bu savaş önümüzdeki kısa erimli dö-
 nemde cuntanın karayasasına karşı savaşta odaklaşıyor. Demokratik
 bir anayasa için savaşım, askersel diktatörlüğe, ABD dayatmalarına,
 NATO üyeliğine karşı savaştan ayrılmaz. TKP MK'nin Mayıs

halkımıza şu sığına yaptı: Yurttaşlar

Plenumunda önemle ~~vurgulandığı~~ gibi, barış istiyorsanız, onun uğrunda NATO'ya, ABD köleliğine ve diktatörlüğe karşı savaşın! NATO suz ve cuntasız özgür bir Türkiye bölgede barışın başlıca ~~kale~~lerinden biri^{si} olacaktır. Demokrasi istiyorsanız, onu yok eden cuntanın baş destekçisi ABD emperyalizmine karşı savaşın! İş, ekmek, toprak istiyorsanız, ulusal fonların aslan payının silahlanma harcamalarına gitmesine yol açan NATO üyeliğine, silahlanmaya karşı çıkın! Yitirilecek zaman yoktur. Cuntanın barbarlık yasasına karşı birleşeli

"TKP'nin Sesi"

13.19.1982 Ley.Çiğ.

Giriş: Müzik üzerine--- Sorular... Sorunlar...

1,5' A Bu programı

Seher Taner - Güner Korum

hazırladı.

Değerli Dinleyenler bugünden başlayarak her 15 günde bir sorular... sorunlar... programımızda sizlerle birlikte olacağız. Bu köşeden sizlerin sorularını, sorunlarını, sizin yanıtlarınızı ve bizim yanıtlarımızı yayınlayacağız. Şimdi Değerli Dinleyenler programımızın ilk mektubuna geçelim.

B İstanbul'dan bir dinleyicimiz bize şunları yazmış:

A-- Bayram ziyaretine gittiğim komşumuzda 4 çocuk babası 25 yaşında biriyle tanıştım. Adam 25 yaşında ama görseniz 40 yaşında gibi. Bayram ziyaretlerinde ne konuşulur? Başladık kurban fiyatlarından, şeker fiyatlarından konuşmaya. Adamağiz o kadar dertli ki/şöyle derinden bir ahh çekerek başladı anlatmaya:

N. B-- "Ne kurbanı ne şekerini acaba karnımı doyurabiliyor muyum? Ben bu hale son birkaç yılda geldim. 3 yıldan beri işsizim. Halde hammallık yapıyorum. O rda bulabilirsem. İyi kötü okuma yazmamız var ama, şimdiki zamanda onunda değeri kalmadı. Baksanıza şimdi yüksek okulu bitirenlere bile iş yok. 4 çocuğum var onları gördükçe daha bir perişan oluyorum. En büyük çocuk bu yıl okula başladı. Ona önlük alamadık. Komşunun

verdiği rengi soluk önlüğü giyiyor. Çantası beyaz naylon torba. Hele en ufağı olan kız yok mu, o beni iyice yiyip bitiriyor, karnım aç dedikçe babalığımdan utanıyorum. Gazetelerde kendini yakanları, asanları gördükçe fazla şaşırmıyorum. ~~Çaresizlikten zaman zaman aynı şeyleri ben de düşünüyorum. Sıxssöy~~ Çocuklarının perişan olması insana herşeyi yaptırabilir. Siz söyleyin 1 kilo yoğurt 140 lira. Bizim hergünlük yemeğimiz sulandırılmış yoğurt ve 5 ekmek. Hesapladım ayda tam tamına 7200 lira yapıyor. Oysa elime hammallıktan geçen para 5000 bin lira. *İki senedir hiç yenedik.* o da her zaman değil. Etten ise tamamen vazgeçtik. Neredeyse ekmeği ve yoğurdu bulamayacağız. Çevreme bakıyorum, konu komşuya bakıyorum acaba yalnız biz mi böyleyiz diye. Ne yazık ki onların da bizden pek farkı yok. Geçenlerde öğrendim devletin başında olanlar bize serseri diyorlarmış. Anayasalarına yazmışlar bunu. Devlet bile biz işsizlere ~~xxx~~ sahip

çıkmadıktan sonra. Ben ne diyeyim".

A. A. Konuşmamız bu kadarla bitmedi, o anlattıkça anlattı. Konuşmalara orada bulunanlar da katıldılar. Ziyaretin sonunda orada bulunan 7 kişi hep birlikte karar verdik, 7 Kasımdaki Anayasa referandumunda Anayasaya bizden evet oyu yok!

Ara mızık yarım dak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

13.10,1982

B Eskişehir'den bir dinleyicimiz de radyodan okumamızı isteyerek bir mektup yazmış.Mektup "Bu anayasa nasıl bir insan yaratmak istiyor? Düşünmeyen robotlardan oluşan bir toplum,kimin işine gelir?.." diye başlıyor. Ve devam ediyor:

N. B Bu anayasa insana bir sınır çizmiş.Sabah evinden işine giden, bütün hünerini yeteneğini patronu için veren, patronunu kapısında ekmek yediği efendisi olarak gören bir insan olmalı bu...Yalnız insan, yarı aç yarı tok yaşayan insan. Derdini paylaşamayan, komşusuyla, iş arkadaşıyla bile konuşamayan insan...Yapayalnız bırakılmış, her türlü ortak ~~faaliyetten~~ korkutularak kopartılmış insan...Ve bu yapayalnız bırakılan insan sürekli kontrol edilecek ve gözaltında tutulacaktır... Hayatında gizli hiçbir yan yoktur

artık. İstenirse evine girilebilir, üstü, özel kağıtları, özel esyası aranabilir... Bunlara el konulabilir. Eğer telefonu varsa, dinlenip dinlenmediğinden hiçbir zaman emin olamaz. Arkadaşına mektup mu yazıyor? Eğer hayatından şikayet edecekse iyice bir düşünmelidir. Çünkü mektubu açılabilir.

~~xxBiriğün dayanamayıp yeter be diye bağırırsa xx~~

Ama eğer bütün bu kişisel baskılara rağmen korkmamışsa, ve bir örgüte girmeye karar vermişse- ki bu bayağı bir cesaret işi olacak-, bu sefer de karşısında örgüte konan yasakları bulmaktadır. Yasalar orada da karşısına çıkmaktadır. Hele bir de eli kalem tutuyorsa mahvoldu demektir. Çünkü 11. ve 13. maddelere uygun yazmak öyle kolay değil. Mesela benim mektup bu maddeleri resmen ihlal ediyor.

Eğer insan bütün bu baskılara dayanamayıp ta birgün 'yeter be' diye

3 6

bağırırsa ve memleket şimdi ~~şey~~ anlattığım 'normal' şartlardaysa, 15 gün tıkalabilir içeriye. Böylece yaşadığı gözaltı katmerlenir. Ama eğer birde memleket olağanüstü şartlardaysa, gözaltına alınmak ta bir başarıdır. Çünkü herkes bu şansa sahip olmayabilir. Neden mi? Polisin adam öldürme hakkı var. Sokak ortasında kuşunlanabilir. Yani bu anayasa ile terörü önledik diyenler, aslında onu devlet tekeline aldılar.

— 8 Dinleyicimizin mektubu su çağrıyla son buluyor D.D.

— 9 Bu anayasada bize bırakılan bir tek hak var. Anayasa 'herkes düşünebilir, ama kimseye söylemeden' diyor. İşte bu hakkımızı iyi kullanırsak nişmen ederiz onları. İyice bir düşünelim arkadaşlar... Bizi böyle bir hayata mahkum etmek isteyen cuntanın anayasasına cevabımız ne olacak? ~~Hepiniz 'Hayır' diyorsunuz değil mi? O halde 7 Kasım'da sandık başına.~~

Kullanılmamış bir tek mavi pusula kalsın!

Ara. mavi.

13.10.19

B Şimdi bir başka dinleyicimizin mektubunu okuyarak sürdürüyoruz programımızı:

"Bayramdan bir gün önceydi. Oğlum, 'baba sana mektup var' diye koşarak bir mektup getirdi. Kim~~se~~den mektup beklemiyordum, merakla açtım. Mektup isimle hitap ediyordu bana. Önce içinde yaşadığım maddi zorluklardan bahsetti diyordu. Sonra da bu anayasa geçerse, bu durumun hep böyle süreceğini söylüyordu. Anayasaya hayır oyu vermekle kalmayıp, eşe dostta da anlatmam gerektiğini söylüyordu mektup. En azından diyordu, tanıdığın birkaç kişiye böyle bir mektup yazabilirsin...Bende oturdum/iki tanıdığımıza ismimi vermeden mektup yazdım. Şöyle dedim mektupta:

--- "Kardeşim,

Oylama gününe az kaldı. Bu seçimde hayır diyeceklerin konuş-

maya hakkı yok. Durumumuzdan şikayet etmeye bile hakkımız yok. Halbuki biliyorum. Benim gibi sende aileni geçindirmekte çok zorluk çekiyorsun. Çocuklara istediğin gibi yediremiyorsun, giydiremiyorsun. Ama eğer bu anayasaya hayır demezsek, bu durum hep böyle sürer. ^{up gidecek.} Daha da kötüye gideceğiz... Kardeşim, Ben bu anayasaya hayır diyorum. Sende benim gibi yapabilirsin. Bir-iki kişiye bile olsa, mektup yazıp hayır demeye çağırabilirsin!..

Mektubun altına da "hepimiz bu mektuplarla söz birliği edersek, kendi istediğimiz bir anayasaya kavuşabiliriz" diye de ekledim.

----- are müzik.

D Kısa bir süre önce cezaevinden çıkan bir dinleyicimiz de şunları yazıyor, ~~Değerli Dinleyiciler.~~

B--"Cunta geldikten sonra gözaltına alındım. Gözaltı süresince çeşitli işkencelerden geçirildim. ~~Tek ayak üstünde istiklal Marşını söylediler.~~ Daha sonra cezaevine gönderildim. Buranın da diğer yerden hiç farkı yoktu. Cezaevleri ²nin o kötü koşullarını, insanların nasıl hayvan yerine konulduklarını çok yakından gördüm. Yapılan işkenceleri ise siz biliyorsunuz. Onlarla ilgili mektupları yayınladınız radyonuzdan. Cezam bitince cezaevinden çıktım. Çıktı-
ğında dışarının da cezaevinden pek farkı olmadığını gördüm. Bütün
ülkemiz bir cezaevine dönüştürülmüş. Herşeyin cezası var, her şey suç.
Kütüğe yazılmayan seçmene, ceza, Nüfus cüzdanını kaybet sen, ceza,
~~istiklal Marşına saygısızlığın cezası 3 yıl.~~ Konuşsan suç, yazsan suç.

Zaten cuntanın çıkarttığı anayasa da ceza ve yasaklar yasası.

Görünen şu ki, cunta hükümetinin en iyi çalışan ~~iki~~ ^{hapishane} bakanlığı ~~var.~~

~~Biri Sırtına Bakanlağı diğeri de~~ Adalet Bakanlığı."

-A-Evet Değerli Dinleyenler. Ülkemiz baştan başa tutukevi. Cunta çıkardığı yasalarla ülkemizi yasaklar ülkesine dönüştürdü. Yaptırdığı hapishanelere tüm ~~ki~~ halkı doldurmak istiyor. İstiyor ki, Amerika, NATO ülkemizde cirit atsin. "Sovyet tehdidi" yalanıyla NATO manevralarını daha rahat yapabilsin. Meydanı onlara iyice boş bırakmamızı istiyorlar. ~~Onun için tüm ilericileri, tüm demokratları~~ Kendisine karşı en ufak bir karşı çıkıştan korkuyor. Onun için tüm ilericileri, demokratları, sosyalistleri, komünistleri zindana dolduruyor, haklarında dava açıyorlar.

Gericilik konumlarını daha da güçlendirmek istiyor.

Sizler, yurttaşlar, çocukları gözaltına alınan, tutuklanan, analar, babalar, eşleri işkenceden geçirilen kadınlar! yakınları cuntanın zindanlarında bulunanlar!

Eğer bu anayasaya hayır demezseniz, bu hep böyle sürüp gidecek. Gece yarıları evlerinizin basılmasını, çocuklarınızın cezaevlerine doldurulmasını istemiyorsanız, işkencelerin olmasını, çocuklarınıza, karınıza, k kocanıza işkence yapanların cezasız kalmasını istemiyorsanız, idamlara son verilmesini istiyorsanız, sesimizi şimdiden yükseltmeliyiz. İçinde yaşadığımız koşullara bakın.

~~Bu koşullarda eylem olur mu? Yurtseverler içerde, ağızları kapalı, vatan~~
~~hainleri dışarda.~~ *İçinde yaşadığımız koşullara bakın. Bu işi ~~cezaevlerine~~ ^{intikam} ~~terine~~ ^{terine} ~~feragat~~ ^{feragat} ~~etmek~~ ^{etmek} ~~zorunda~~ ^{zorunda} ~~buluyoruz.~~ ^{buluyoruz.} ~~Bu işi ~~cezaevlerine~~ ^{intikam} ~~terine~~ ^{terine} ~~feragat~~ ^{feragat} ~~etmek~~ ^{etmek} ~~zorunda~~ ^{zorunda} ~~buluyoruz.~~ ^{buluyoruz.}~~*
 Hainleri dışarda. Hep birlikte cuntanın anayasasına hayır diyelim.

Devletten geçiyor

Konu: Bilen yoldaşın 80. yaşgünü

TUTARLI ENTERNASYONALİST

"Partimizin en güçlü yönü, onun proletarya enternasyonalizmine bağlılığı, Leninizme bağlılığı, Sovyetler Birliği Komünist Partisi ile sıkı, kardeşçe dayanışmaya bağlılığıdır... Uluslararası komünist ve işçi hareketinin kopmaz parçası olmasıdır". Bundan 5 yıl önce, doğumunun 75. yılı dolayısıyla kendisiyle yapılan bir röportajda, TKP'nin MK Genel Sekreteri İ. Bilen, TKP'nin en güçlü yanını böyle tanımlıyordu. TKP'nin bütün varlığı boyunca şaşmadan uyguladığı proletarya enternasyonalizmi ilkesini en başa koyuyordu.

Bilen yoldaşın, TKP'nin enternasyonalist politikasıyla kaynaş tek

parça durumuna gelmiş enternasyonalist bilincini daha iyi görmek için, onun yaşamına kısaca bakmak yeter.

Bilen yoldaş, Büyük Ekim sosyalist devriminin ~~şak~~ bütün dünyayı ^{Türkiye} katıldı. sarstığı yıllarda /işçi sınıfı hareketine~~xxxxx~~ ~~xxxxx~~ ~~xxxxx~~ ~~xxxxx~~ ~~TKP'ye~~ ~~xxxxx~~ Daha sonra da, yine Ekim devriminin içersinde, ~~biçimlenem~~ 'de yerini aldı. ~~TKP~~ Bolşevik partisinin saflarında biçimlenen ~~TKP'nin saflarına~~ ~~girdi~~ Gücünü, uluslararası komünist ve işçi hareketinin çıkarlarıyla ulusal çıkarları birbirine bağlayan bir politikaya adadı. TKP'nin ~~şas~~madan ^{uyguladı, yapama geçirdi} uyguladığı politikaya ~~xxxxx~~ geliştirdi, biçimlendirdi. Bilen yoldaş ~~sa~~ bütün yaşamında, ~~onu~~, ~~kendixxxxx~~ bir komünist, bir enternasyonalist olarak, kendi savaşımını uluslararası ^{va} ~~hareketin~~ komünist ve işçi hareketinin o andaki ana hedefine bağladı, ~~xxxxx~~ Onu, SB'de ilk işçi-köylü devleti/ⁿⁱⁿ ayakları üzerine ^{diği} ~~kaldırılmağa~~ ~~çalışıldığı~~, sosyalizmin ~~xxxxx~~ kurma çalışmalarının yürütüldüğü dönemde, Türkiye'de SB ile dostluk, iyi komşuluk ilişkilerinin savunucusu

olarak görüyoruz. Bütün dünyayı faşizm ve harp belasının ^{baştığı} ~~Sardığı~~ döneminde, başta SB olmak üzere müttefik devletlerin Hitler Almanya ve işbirlikçilerine karşı savaştıkları dönemde, onu , ~~TKP'nin politik~~ ~~kikaxinxinxix~~ Türkiye'deki o zamanki rejimin Hitler'e el altından yardım eden, kaypak , ikiyüzlü politikasına karşı çıkarken buluyoruz. İkinci dünya savaş ı sonrasında, dünya komünist ve işçi hareketinin "soğuk savaş"a karşı savaşımı başa ^{aldığı} ~~da~~ döneminde, onu ~~da~~ ülkemizin "core harbine sokulmasına, Türkiye'nin NATO'ya bağlanmasına en başta karşı çıkanlar arasında görüyoruz. Soğuk savaş sonrasında, dünya komünist ve işçi hareketinin yeryüzünde yumuşama politikasını yerleştirip sağlamlaştırma savaşımı yürüttüğü dönemde, onu ~~da~~, Türkiye'de yükselen işçi ve halk hareketinin zayıflatıp bölmek için, emperyalizmin de desteğiyle götürülen faşist tırmanışa karşı savaşanların en ön saflarında buluyoruz. ^{Ve} ~~Ve~~ bugün de, bütün dünyanın "barış mı savaş mı" sorunuyla ^{günümüzde} ~~kaldıx~~ karşı karşıya kaldığı ^{koşullarda}, dünya işçi ve komünist hareketi için en önemli sorunun barışı korumak olduğu ^{koşullarda}, Türkiye'

nin, gerici cuntanın ellerinde, Regan yönetiminin ~~serüvenlere~~ harpçi politikasının peşinde, serüvenlere sürüklenmesine karşı ~~savaşın~~ en önde savaşan komünistlerin ~~yönelttikleri~~ başında görüyoruz. Bilen yoldaş, ~~bu~~ savaş dolu yaşamı boyunca, uluslararası çıkarlarla ulusal çıkarları en iyi şekilde bağdaştırdı, TKP'nin politikasının bu yönde geliştirilmesine önemli katkılarda bulundu. Böylece, bütün yaşamında ~~pr~~ enternasyonalist bilincini arı tuttu, enternasyonalizmin ~~bayrağını~~ bayrağını yükseklerde dalgalandır/

Bilen yoldaşın ~~ş~~ enternasyonalist tutumu, onun uluslararası ~~ala~~ alanda aldığı parti görevleriyle de sıkı sıkıya bağlıdır. O, 30'lu yıllarda Komünist Enternasyonal'de Dimitrov'larla, Pik'lerle, Manulski'lerle, Kuusinen'lerle, Terez'le, Gottvald ile, ~~Klara~~ Zetkin ile, Togliatti ile birlikte çalıştı. ~~Uluslararası~~ Uluslararası komünist hareketin politikasının geliştirildiği bu yüce merkezde yıllarca emek harcadı. 1957/ ve 1960 yıllarında Moskova'da yapılan komünist ve

işçi partileri koferansında, 1969 Komünist ve İşçi Partileri danışma toplantısında TKP'yi temsil etti. 1976 Berlin Avrupa ~~ve~~ Komünist ve İşçi partileri Konferansı ~~adına~~ ^{Proletarya Enternasyonalizmi ilhelerini aradılar} ~~ana belgesinde~~ ^{Savıncları} ~~proletarya enter-~~ ^{İtalya} ~~nasyonalizmi deyiminin yer alması ve Sovyetler Birliği'nin adının sayıl-~~ ~~ması için TKP adına çıkışı e yaptı.~~ Bilen yoldaş, bugün de, bir enter-nasyonalist olarak, uluslararası komünist ve işçi hareketindeki görevi-ni yerine getiriyor. En son olarak, Dimitrof'un 100. doğum yıldönümü dolayısıyla Sofya'da düzenlenen uluslararası konferansta, TKP adına, dünya komünist ve işçi partilerinin yeni bir uluslararası konferansı-nın toplanmasının zorunluluğunun altını çizdi. Uluslararası komünist ve işçi hareketinin birliğinin böyle bir toplantıyla güçlendirilme-sinin, barış ve toplumsal ilerleme güçlerine yeni bir savaşım gücü aşılayacağını belirtti.

Bilen yoldaşın, bir enternasyonalist olarak 60 yıldır verdiği

tutarlı savaşım, bütün komünistlere, işçi sınıfı devrimciler^{ine}, bir örnek olarak, engin bir deneyim kaynağı olarak ışık tutuyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI